

ΠΟΡΙΣΜΑ

Οι ελληνικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και ο Διεθνής Διάλογος για τα Ναρκωτικά

Το πρόβλημα των ναρκωτικών θα αποτελέσει αντικείμενο διαλόγου και διαπραγμάτευσης κατά την 52η Σύνοδο της Επιτροπής Ναρκωτικών του ΟΗΕ τον Μάρτιο του 2009. Πρόκειται για ένα γεγονός ιδιαίτερης πολιτικής σημασίας, επειδή οι χώρες μέλη του ΟΗΕ - σε ειδική Υπουργική Συνδιάσκεψη κατά τη διάρκεια της Συνόδου - θα αξιολογήσουν τις μέχρι τώρα προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και θα χαράξουν νέες κατευθυντήριες γραμμές για τη μελλοντική πολιτική.

Πολλές ελληνικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), που δραστηριοποιούνται στον χώρο των ναρκωτικών, έλαβαν μέρος σε σύσκεψη που διοργανώθηκε στην Αθήνα στις 29 Σεπτεμβρίου 2008 στα πλαίσια του Άτυπου Διαλόγου για τα Ναρκωτικά - μια πρωτοβουλία του Διεθνικού Ινστιτούτου (Transnational Institute, Amsterdam) και του Ιδρύματος Ανδρέα Γ. Παπανδρέου. Στη σύσκεψη συζητήθηκαν οι «ΜΕΤΑ ΤΟ 2008/Beyond 2008» αποφάσεις του Διεθνούς Φόρουμ των ΜΚΟ της 7^{ης}, 8^{ης} και 9^{ης} Ιουλίου 2008, που έλαβε χώρα στα Γραφεία του ΟΗΕ στη Βιέννη. Η συζήτηση οδήγησε στη διατύπωση των παρακάτω θέσεων και προτάσεων που απευθύνονται προς την κυβέρνηση, την ελληνική βουλή, τα πολιτικά κόμματα και την Κοινωνία Των Πολιτών. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις:

1. Διαπιστώνουν με ικανοποίηση ότι ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) μέσω της Διεθνούς Επιτροπής Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ζήτησε τη γνώμη των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ανά τον κόσμο για

τη μελλοντική πολιτική για τα ναρκωτικά. Ο ΟΗΕ και ορισμένες χώρες-μέλη του, υποστήριξαν τη διοργάνωση δεκατριών συνδιασκέψεων στις 9 περιφέρειες του κόσμου καθώς και του Παγκόσμιου Φόρουμ των ΜΚΟ «Μετά το 2008» (Beyond 2008). Προέκυψαν συμπεράσματα που θα υποβληθούν στην Επιτροπή Ναρκωτικών και στις χώρες-μέλη του ΟΗΕ. Η Διακήρυξη και τα Ψηφίσματα του Φόρουμ «Μετά το 2008» περιλαμβάνουν συγκεκριμένες προτάσεις για βελτίωση της πολιτικής στην αντιμετώπιση των ναρκωτικών και προτείνουν την αναζήτηση νέων δρόμων για βελτιωμένες και πιο αποτελεσματικές πρακτικές.

2. Ζητούν, στο πνεύμα της Διακήρυξης και των Ψηφισμάτων του Φόρουμ «Μετά το 2008», από την ελληνική κυβέρνηση, τη βουλή των Ελλήνων, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να προωθήσουν τον ανοιχτό και ελεύθερο διάλογο για τα ναρκωτικά και να συμβάλουν στη διαμόρφωση του Διεθνούς Πλαισίου βασικών αρχών και δράσεων που θα αποφασισθεί τον Μάρτιο του 2009 στη Βιέννη για μια αποτελεσματικότερη και πιο συνεπή πολιτική που θα έχει επίκεντρο την προστασία και την αναβάθμιση της υγείας των πολιτών καθώς και το σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

3. Οι ΜΚΟ προσυπογράφουν την ανάλυση του Γραφείου του ΟΗΕ για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα στην Παγκόσμια Έκθεση του 2008 όπου τονίζεται όμως, ότι το σύστημα το οποίο διαμόρφωσε και εφάρμοσε η διεθνής κοινότητα κατά την τελευταία εκατονταετία, παρά τις προσπάθειες συντονισμού των δράσεων για τη μείωση της προσφοράς και της ζήτησης ναρκωτικών, είχε και σοβαρές αρνητικές συνέπειες. Η Έκθεση κατονομάζει πέντε (5) «ακούσιες», αρνητικές συνέπειες του ισχύοντος συστήματος:

α. Δημιουργία μιας τεράστιας, προσοδοφόρας και βίαιης εγκληματικής αγοράς. Πολύ έγκλημα, πολύ παράνομο χρήμα και μεγάλη διαφθορά.

β. Μεγάλη έμφαση στην καταστολή και την επιβολή του νόμου και λίγη προσοχή στη δημόσια υγεία. Πολλοί είναι οι φυλακισμένοι για παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών αλλά πολύ λίγοι στα προγράμματα θεραπείας, μείωσης της βλάβης και κοινωνικής αποκατάστασης.

γ. Γεωγραφική μετατόπιση της παραγωγής και αδυναμία μείωσής της παρά τα δρακόντεια μέτρα καταστολής. Ο έλεγχος του οπίου στην Κίνα οδήγησε

στην μετατόπιση της παραγωγής στην Ταϊλάνδη, Βιρμανία και Λάος. Ο έλεγχος σ' αυτές τις χώρες μετατόπισε την τεράστια παραγωγή οπίου στο Αφγανιστάν.

δ. Μετατόπιση της χρήσης ουσιών. Παρά τον έλεγχο ορισμένων ουσιών συνεχώς νέες ουσίες εμφανίζονται στην παράνομη αγορά.

ε. Προσέγγιση και μεταχείριση των χρηστών με κύριο χαρακτηριστικό τον αποκλεισμό, την κοινωνική περιθωριοποίηση, το στιγματισμό, την περιορισμένη κοινωνική υποστήριξη και την ελλιπή παροχή θεραπευτικών προσεγγίσεων.

Οι ΜΚΟ προτείνουν στην κυβέρνηση να υποστηρίξει στην προσεχή Σύνοδο της Επιτροπής Ναρκωτικών την ανάγκη προσαρμογής και εκσυγχρονισμού του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για να αντιμετωπισθούν οι παραπάνω αναφερόμενες αρνητικές συνέπειές του.

4. Το μελλοντικό νομοθετικό πλαίσιο για τα ναρκωτικά θα πρέπει να διέπεται από την αρχή της πολυμερούς διεθνούς συνεργασίας και της κοινής ευθύνης των κρατών, να βασίζεται όχι σε ιδεολογικές τοποθετήσεις, αλλά σε εμπειρικά τεκμηριωμένες πρακτικές που έχουν αποδείξει ότι φέρνουν αποτελέσματα, να εστιάζεται στον μετριασμό των βλαβών της υγείας και να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η υλοποίηση αυτών των αρχών με συγκεκριμένα σχέδια δράσης είναι απαραίτητη, εάν πρόθεση όλων είναι να μην παραμείνουμε σε ρητορικές διακηρύξεις.

5. Στο πλαίσιο των συγκεκριμένων δράσεων οι ΜΚΟ, συμμεριζόμενες τη Διακήρυξη και τα Ψηφίσματα του Παγκόσμιου Φόρουμ «Μετά το 2008», προτείνουν:

α. Να διατίθενται από τις εκάστοτε κυβερνήσεις επαρκείς πόροι για την ανάπτυξη, εφαρμογή και παρακολούθηση των προγραμμάτων μείωσης της βλάβης, της θεραπείας και της κοινωνικής αποκατάστασης. Θα πρέπει να υπάρξει ισορροπία στη διάθεση πόρων μεταξύ της μείωσης της προσφοράς και της μείωσης της ζήτησης. Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι πρώτιστα θέμα δημόσιας υγείας και ως τέτοιο θα πρέπει να αποτελεί κεντρικό σημείο αναφοράς της πολιτικής για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών.

β. Να καθοριστούν κοινά πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές βάσει των οποίων θα κρίνεται η επίδοση και η αποτελεσματικότητα και η χρηματοδότηση των αρμόδιων κρατικών ή μη φορέων και των οργανώσεων παροχής υπηρεσιών στον τομέα των ναρκωτικών.

γ. Να καθιερωθεί παρακολούθηση των δεικτών που αφορούν στον αριθμό των εξαρτημένων χρηστών καθώς και μόνιμη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των υπηρεσιών και των οργανώσεων μείωσης της προσφοράς και μείωσης της ζήτησης με αναφορά σε στατιστικά στοιχεία και σε ποιοτικά αποτελέσματα. Η πολιτεία θα πρέπει να χρηματοδοτήσει επαρκώς την παρακολούθηση και τη σχετική επιστημονική έρευνα και τη δημοσίευση αξιολογικών εκθέσεων.

δ. Να συμμετάσχει τόσο η κυβέρνηση όσο και οι αρμόδιοι φορείς και οργανώσεις στη διεθνή συζήτηση για το αν και κατά πόσο η ποινική νομοθεσία και ειδικότερα το σωφρονιστικό σύστημα συμβάλλει στην καταπολέμηση των ναρκωτικών. Η αξιολόγηση της ελληνικής νομοθεσίας θα ήταν η συμβολή της Ελλάδας στην παγκόσμια συζήτηση γι' αυτό το θέμα. Η ποινική δίωξη του χρήστη για κατοχή ναρκωτικών για προσωπική χρήση έχει ήδη καταργηθεί στην πράξη σε πολλές χώρες, οφείλει όμως να απαλειφθεί και από τη Διεθνή Σύμβαση του 1988. Η ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει να υποστηρίξει την πρόταση του Φόρουμ «Μετά το 2008» να γνωμοδοτήσει το Διεθνές Συμβούλιο Ελέγχου των Ναρκωτικών (INCB), σε συνεργασία με άλλους διεθνείς αρμόδιους φορείς, στο θέμα των ποινικών κυρώσεων για θέματα ναρκωτικών.

ε. Να υποστηριχθούν πρωτοβουλίες νέων, γονέων, εκπαιδευτικών και άλλων οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων αθλητικών ενώσεων που συμβάλλουν στην πρόληψη, ενημέρωση και πληροφόρηση για τις συνέπειες της χρήσης ναρκωτικών και βασίζονται στα διεθνή πρότυπα και στις βέλτιστες πρακτικές.

6. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις χαιρετίζουν θετικά το κάλεσμα του Φόρουμ «Μετά το 2008» για την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των ΜΚΟ σε

τοπικό, εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο με στόχο την ποιοτική βελτίωση των παρεχόμενων απ' αυτές υπηρεσιών. Προσυπογράφουν τις προτάσεις για αύξηση της διαφάνειας καθώς και την ανάγκη να λογοδοτούν με ετήσιους απολογισμούς έργου και οικονομικής διαχείρισης. Οι ΜΚΟ προσβλέπουν σε μια ουσιαστική συμμετοχή, μέσω διάφανων και συστηματικών μηχανισμών, στη διαμόρφωση και αξιολόγηση της πολιτικής για τα ναρκωτικά στη χώρα μας. Προτείνουν να ενθαρρυνθεί η διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών και συμερίζονται την άποψη του Γενικού Διευθυντού του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα ότι,

«το θέμα των ναρκωτικών είναι πολύ σημαντικό για να αφηθεί μόνο στα χέρια των κυβερνήσεων».

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2008

Παρόντες στην μερίδα της 29.09.2008